

Inför valet:

Så svarar partierna om hörselvården

Solna

Hörselskadades förening
i Solna-Sundbyberg-Ekerö

Vad vill partierna göra för hörselskadade?

Snart är det val och vi har ställt frågor om hörsel till partierna i kommunfullmäktige i din kommun.

Hörselvården är en central fråga för personer med hörselnedsättning, men även kommunen har ett viktigt ansvar. Det finns mycket som kan göras på kommunal nivå för att personer med hörselnedsättning ska ha samma möjligheter till delaktighet, tillgänglighet och ett fungerande vardagsliv – genom livets olika faser.

Vi har ställt tre frågor via e-post till partiernas lokala organisationer i din kommun. Om det står *ej svarat* så har partiet fått påminnelse, men ändå inte kommit in med svar.

På nästa sida kan du läsa frågorna och bakgrunden till varför vi ställer dem. Därefter följer partiernas svar i sin helhet. I vissa fall har svaren redigerats varsamt för språklig tydlighet, utan att innehållet eller innebörden har förändrats.

Förutom att svaren kan ge dig hjälp när det gäller vilket parti du ska ge din röst så kommer vi även att använda dem för att din hemkommun ska bli hörselsmartare nästa mandatperiod.

Hörselskadades förening i Solna-Sundbyberg-Ekerö

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**
- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård- och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**
- 3. Kommer ditt parti att agera för att hörselkompetens finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetare i vård och omsorg?**

Parti	Fråga 1	Fråga 2	Fråga 3
Socialdemokraterna	Ja	Ja	Ja
Moderaterna	Ja	Ja	Ja
Vänsterpartiet	Ja	Ja	Ja
Kristdemokraterna	Ja	Ja	Ja
Centerpartiet	Ja	Ja	Ja
Miljöpartiet	Ja	Ja	Ja
Sverigedemokraterna	Ja	Ja	Ja
Liberalerna	Ja	Ja	Ja

Frågor till de kommunala partierna i Solna

Förebyggande arbete enligt Socialtjänstlagen

Den nya socialtjänstlagen innehåller förändringar när det gäller förebyggande arbete. Både syn och hörselnedsättning medför en ökad ohälsorisk, särskilt om personen inte kan använda sina hjälpmedel.

Genom en syn och hörselinstruktör så samlas det förebyggande arbetet på en funktion som den enskilde kan vända sig till utan biståndsbeslut för att få egenvårdsstöd med sina hjälpmedel. Idag har 13 av 23 kommuner i Stockholms län Syn och hörselinstruktörer i någon form.

Den nationella demenstrategin 2025–2028, Varje dag räknas, lyfter hörselns betydelse i det preventiva arbetet. Strategin lyfter även socialtjänstens ansvar att stödja den enskilde vid hörselnedsättning, både när det gäller att uppmärksamma när den enskilde har en hörselnedsättning och att omsorgspersonal har kunskaper om hörselns betydelse och kan stödja den enskilde med dennes hörselhjälpmedel.

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevärnans behov?**

Samverkan kommun och Region Stockholm

Idag saknas strukturerad samverkan mellan kommun och Region Stockholm gällande den här patientgruppen. Rehabiliteringen är regionens ansvar, men därutöver så finns det fler frågor än svar. Vem ska svara när kommunen behöver samverka med professionen kring förebyggande insatser som att uppmärksamma hörsel i linje med nationella demenstrategin? Hur ska samverkan se ut kring enskilda patienter när det saknas överenskommelse om vad kommunerna ska göra när hörselvården behöver samverka kring en patient?

Bristen på samverkan är en del av förklaringen till att 10% av befolkningen i åldern 85+ anger att de inte kan höra i samtal med en annan person, med eller utan hörapparat. Hörselvården har ansvar att ge vård till patienter som kommer till mottagningen, samt att medverka i SIP om någon tar initiativ till det. Men de har inget uppdrag att ge vård på distans eller åka ut vilket skapar hinder.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Kompetenslyft för personal kring hörselfrågor

Region Stockholm har rapporterat att var tionde person i åldern 85+ anger att de hör för dåligt för att klara av en konversation med en person, med eller utan hörapparater. Det visar på vikten av att personal i både hemtjänst och vård- och omsorgsboende kan hjälpa till med patientens egenvård för hörselhjälpmedel, och stötta när det behövs kontakter med hörselvården.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Socialdemokraterna

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**

Ja. Vi vill att Solna ska behålla sin syn- och hörselinstruktör även under kommande mandatperiod. Det är en viktig och lättillgänglig insats som kan ge stöd utan biståndsbeslut och göra stor skillnad i människors vardag.

Vi vill också att tjänstgöringsgraden ska motsvara Solnabornas behov. Om uppföljning visar att efterfrågan är större än dagens omfattning klarar av, ska kommunen vara beredd att förstärka förutsättningarna.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Ja. Vi vill att frågan om bättre samverkan mellan hörselvården och den kommunala vården och omsorgen lyfts i relevanta samverkansforum, till exempel Vård i samverkan.

Det behöver vara tydligt hur kommunen och Region Stockholm ska samverka när personer med hörselnedsättning behöver stöd, särskilt när det gäller äldre personer, personer med demenssjukdom eller personer som har svårt att själva driva sina vårdkontakter.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Ja. Vi vill att grundläggande kunskap om syn- och hörselfrågor ska finnas med i introduktion och kompetensutveckling för berörd personal inom hemtjänst, vård- och omsorgsboenden och andra relevanta verksamheter.

Personalen ska kunna upptäcka behov, ge enkelt vardagsstöd, hjälpa till med egenvård kopplad till hjälpmedel och veta när kontakt bör tas med hörselvården eller annan relevant vårdgivare.

För oss är detta en konkret del av en äldreomsorg som arbetar förebyggande, stärker människors självständighet och gör det lättare att leva ett tryggt och aktivt liv i Solna.

Moderaterna

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**

Ja. Syn- och hörselinstruktören är en viktig funktion för att personer med syn- och hörselnedsättning ska kunna leva självständigt och klara sin vardag. Det ligger helt i linje med vår inriktning att Solna ska vara en stad där man kan bo och leva hela livet, och med våra satsningar på förebyggande insatser och hjälpmedel. Vi vill behålla tjänsten och kommer att bevaka att tjänstgöringsgraden motsvarar Solnabornas faktiska behov – det avgörande är behovstäckningen, inte enbart att funktionen finns på papperet.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Ja. Att frågor faller mellan regionens hörselvård och kommunens vård och omsorg är ett återkommande problem som drabbar den enskilde. Vi driver att stadens verksamheter ska prioritera rätt saker och göra dem på rätt sätt genom bättre samordning, och vi kommer att ta upp behovet av en konkret överenskommelse om samverkan i de organ där Solna deltar, exempelvis Vård i samverkan, så att ansvaret mellan huvudmännen blir tydligt.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Ja. Vi vill stärka kompetensen hos medarbetarna i vård och omsorg och avsätter i vårt budgetförslag medel för vidareutbildning och kompetensutveckling. Att förstå och bli förstådd är en grundläggande trygghetsfråga för den enskilde. Därför ser vi att hörselkompetens är en självklar del av både arbetsplatsintroduktion och fortlöpande kompetensutveckling, inom ramen för stadens systematiska kvalitetsarbete.

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**

Vänsterpartiet var med och införde syn- och hörselinstruktören och kommer inte att bidra till att avveckla den funktionen. Vi kommer att säkerställa och bevaka att tjänstgöringsgraden är tillräcklig för att ta hand om solnabors behov.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Ja. Det är viktigt att den vård som ges av äldreomsorgen och sjukvården ska kunna fungera, och att en stärkt samverkan mellan regionen och kommunen är en grundförutsättning för det. Vi vill genom kommunalförbundet Storstockholm utveckla samarbetet med regionen för en bättre fungerande samverkan som utgår från individens behov.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Vi behöver göra en genomlysning av arbetsplatsintroduktionen och se vilka delar som är med och vilka som skulle behöva vara med. För Vänsterpartiets del ser vi att hörselkompetens är något som borde ges i arbetsplatsintroduktionen eller genomföras inom ramen för en kompetensutveckling hos personalen.

Kristdemokraterna

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**

Det finns ett värde för medborgarna i att ha en syn- och hörselinstruktör, men det måste bevakas att inte kommunen tar på sig uppgifter som egentligen ska utföras av regionen.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Ja, att samverka med regionen på ett mer strukturerat sätt för att fånga upp personer i behov av hörsel-hjälpmiddel är något vi kommer att verka för.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Ja, att ha med aspekten om hörselkompetens för medarbetare i vård och omsorg är något som kan förbättra situationen för de i behov av hjälp.

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**

Ja, Centerpartiet har under mandatperioden drivit på för att införa en syn- och hörselinstruktör i Solna. Det gäller att under första åren etablera arbetssätt och metoder hur vi ska jobba framåt, och även utbilda personal i t ex hemtjänsten, kontaktcenter, kommunikationsavdelningen och äldreboende.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Ja. Centerpartiet har under denna mandatperiod aktivt i VIS lyft vikten över att nuvarande överenskommelser fungerar och är kända ut i verksamheterna, vilket de inte är.

Samverkan mellan regionen och kommunen är superviktig att utveckla och hörselvården är en av dem.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Ja.

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninvånarnas behov?**

Ja, vi kommer att arbeta för att behålla tjänsten och bevaka tjänstgöringsgraden. Miljöpartiet anser att personer med syn- och hörselnedsättning ska ha goda möjligheter att leva ett självständigt liv och vara delaktiga i samhället. Syn- och hörselinstruktörer fyller en viktig funktion genom att ge stöd som ökar trygghet, självständighet och livskvalitet. Vi vill därför verka för att kommunen även fortsättningsvis erbjuder denna kompetens. Vi vill också följa upp att verksamhetens omfattning motsvarar de behov som finns bland kommuninvånarna, så att stödet är tillgängligt för dem som behöver det.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Ja, Miljöpartiet ser positivt på en utvecklad samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård- och omsorgsverksamheten. För personer med hörselnedsättning är det viktigt att stödet fungerar sammanhängande och att ansvarsfördelningen mellan region och kommun är tydlig. Vi är därför beredda att lyfta frågor om samverkan i relevanta samverkansforum, såsom Vård i samverkan, och verka för att personer med hörselnedsättning får ett tillgängligt och väl samordnat stöd genom hela vård- och omsorgskedjan.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Ja, Miljöpartiet anser att kunskap om hörselnedsättning är en viktig del av ett tillgängligt och personcentrerat arbetssätt inom vård och omsorg. Medarbetare behöver ha grundläggande förståelse för hur hörselnedsättning påverkar kommunikation, delaktighet och trygghet i vardagen.

Vi vill därför verka för att kunskap om hörsel och kommunikation uppmärksammas i introduktion och kompetensutveckling för medarbetare inom vård och omsorg. Det bidrar till bättre bemötande, ökad delaktighet och högre kvalitet i omsorgen för personer med hörselnedsättning. Kommunen bör vidare ta tillvara kompetensen hos syn- och hörselinstruktören i utbildningsinsatser för personalen.

- 1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?**

Om frågan kommer upp i kommunfullmäktige kommer vi verka för att den finns kvar i den omfattning som det finns behov av. Får vi tillgång till kommunstyrelsen, omvårdnadsnämnd och rådet för funktionshinder kommer vi göra samma sak där och i andra forum där frågan blir aktuell. Så svaret blir ja.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Vi i SD Solna hade ingen vetskap om att det här var ett problem. Det är möjligt att det finns kunskap och arbete med frågan på regional nivå men den frågan får nog ställas dit i så fall.

Hade vi haft en närvaro i omvårdnadsnämnden eller rådet för funktionshinder skulle vi troligen fått mer kunskap om detta och vi hade då tagit upp frågan där. Det är möjligt att lägga en interpellation eller enkel fråga om det i kommunfullmäktige men vi behöver veta mer om det hela först innan det är aktuellt. Svaret här blir ett kanske på grund av de speciella förutsättningarna vi har att arbeta med.¹

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Kommer frågan upp i kommunfullmäktige kommer vi vara positiva till det. Får vi tillgång till kommunstyrelsen, omvårdnadsnämnd och rådet för funktionshinder kommer vi göra samma sak där.

Vi vill öka statusen inom den kommunala vården och omsorgen delvis genom att erbjuda kontinuerlig vidareutbildning och det här kan bli en del i det. Så svaret blir ja.

Liberalerna

1. Kommer ditt parti arbeta för att behålla er syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden, och även bevaka att dess tjänstgöringsgrad är tillräckligt hög för att täcka kommuninnevånarnas behov?

Ja.

2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?

Ja.

3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?

Ja.